

ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיק
 מיין (א. ב.) דהנה יש שני צחינות
 בעזרת השי"ת, יש שאובז השם יתברך מחמת
 שהשי"ת אובז אותנו, ומקבל צלון עבודתנו,
 ושלם לאיש כמעשהו ברב טוב הצפון, וימן לנו
 שזר טוב, עין לא ראתה וכו' (ישעיה סד, ג),
 ועצור אהבת השם יתברך אותנו, שנותן לנו
 שזר טוב ומקבל צלון עבודתנו אובזו אהבה
 גמורה. [ויש מדריגה למעלה מזו, האוהבים
 השם יתברך מחמת אהבתו יתברך אותנו בלבד,
 ואפילו אם היה שלא יומשך מזה שום תשלום
 גמול, על כל זה אהבתו יתברך בנו בלבד הוא
 החביב והנחמד והנעים, ומחמת אהבתו בלבד
 אנו אוהבים אותו יתברך אהבה שלימה, ואין
 אהבתנו יתברך מחמת שיומשך מזה מאהבתו
 אותנו שזר טוב ליראיו ולשומרי מצותיו, רק
 מאהבתו יתברך אותנו בלבד שזר צעמו ישראל
 באהבה הוא החביב לנו מרוב כל.]

וזהו ישקני מנשיקות פיהו, שאנו אומרים
 שאהבתנו והנשיקין יהיה רק מחמת נשיקות
 פיהו, היינו אהבתו יתברך אותנו, ולא מחמת
 שיומשך מאהבתו יתברך בנו שזר טוב, רק
 שנאהב אותו אהבה שלימה מחמת אהבתו
 יתברך בנו בלבד. ויש לרמוז זה בדבר רש"י ז"ל
 כנסת ישראל מבקשת ישקני מנשיקות פיהו,

כחתן המנשק את הכלה פה אל פה, לא כדרך
 הנושקים על גב היד, פירוש שיהיה כחתן לכלה
 המנשק פה על פה, היינו שיהיה אהבתו אותו
 יתברך רק מחמת אהבתו יתברך אותנו בלבד,
 ולא כמנשקים על גב היד, לא שיהיה אהבתו
 אותו יתברך שמחמת מאהבתו יתברך בנו ימן
 לנו שזר טוב, רק כמנשקים פה אל פה, היינו
 שיהיה אהבתו אותו יתברך מחמת אהבת
 יתברך אותנו בלבד.

[וזהו כי טובים דודיק מיין, שטובים לנו
 דודיק ואהבתן יתברך אותנו, אהבתי אחסם
 אמר ה' (מלאכי א, ב), זה טוב לנו מיין, כינוי
 למענוגים שישלם שזר טוב עין לא ראתה וכו',
 ואין אהבתנו מחמת שיומשך מאהבתו יתברך
 אותנו שזר טוב, רק אהבתו יתברך אותנו בלבד
 הוא החביב והנחמד והנעים לנו בלבד, ועל זה
 אנו אוהבים אותו אהבה שלימה.]

משא דבר ה' אל ישראל ביד מלאכי
 (מלאכי א, א). 'משא' הוא לשון
 נבואה קשה, לפי שהוא כמשא וגם הוא
 אותיות 'אשם'. 'אהבתי אתכם אמר ה'
 ואמרם במה אהבתנו' (שם ב), רוצה לומר
 לכך דבר נבואה קשה מפני שקדשא ברוך
 הוא אוהב אתכם ואתם אומרים 'במה
 אהבתנו', וזהו באמת אשם גדול, כי זהו
 בעצמו אהבה מה שבתר בנו מכל עם וצוה
 לעמד לפניו ולשירתו, ואם זוכה אדם לזה,
 לעבדו ולחשב פעומו לפניו ממש ואומר
 'ברוך אתה' נגד ה' פנים בפנים ממש כאשר
 ידבר איש אל רעהו, הנה אין לך מתיקות
 גדול מזה, וכמו שאמרנו תלמידי מורי ורבי
 'אתה כהן לעולם' (תהלים קי, ד) רוצה לומר
 זהו חסד גדול אם זוכה אדם לומר לפניו
 'אתה' פנים בפנים, דכהן הוא לשון חסד,
 וזה הרמז 'אתה', 'אתה תמן גחין רישא',
 רוצה לומר אם משער דעתו כי הקדוש
 ברוך הוא אשר מלא כל הארץ כבודו הוא
 עומד נגדו, צריך להיות 'גחין רישא' ולהיות
 מקנע לפניו יתברך שמו:

ויש לציין מה שהובא בס' דעת משה (באיאן, י"א אלול): 'הרה"ק רבי שלום יוסף ז"ע אמר:
 העולם אומרים על אפי כ"ק ארמו"י הנפאר ישראל זצ"ל מו"י, שהיה לו מרת סבלות
 ועל הרה"ק מאפסא זצ"ל מרת אהבת ישראל, ואחר הסתלקותו של הרה"ק
 מאפסא ז"ע לקח אפי ג"כ מרת אהבת ישראל. והוסיף כפה קדשו: אני אצירי לכם עד
 היכן הנגיעה אהבת ישראל אצל אפי חק' זצ"ל, כי אני בעת שאני רואה לאיש ישראל
 אפילו לאחד שעשה עבירה רח"ל, הייתי מנשק לו כל איבריו, אך זה אינו עדיין אפילו
 אפס קצרו של אהבת ישראל שהיתה לאבי ז"ל.
 וככתבי ר"י שו"ב (פכ"ב אות ל"ד) מסופר: כי פעם אחת דיבר הרה"ק מקאבא ז"ע כלל
 לפני הרה"ק ר' על אודות האפיקורסים, האט ער א שאר גיטאן, כלומר שאינו מחזיק כלל
 בלימוד זכות עליהם, והביט הרה"ק ר' בפנים ונעפות אין זיך אונק גיקעט, שלא היה יכול
 לסבול זאת.

ונראה לפי טעם לשבח בשמות ימי
 חנפה שגומרין את ההלל,
 שהראה האל חסד לעמו בני ישראל
 האף שחפץ בעבודתנו ויש לו שמחה
 בעבודתנו ואהבתנו לפני המקום ברוך
 הוא שעשה הנס בנרות, מה שלא היה
 בפסח ובפורים, דקדשא ברוך הוא לא
 עביר נסא בכד"ל, והנה בפסח היה הנס
 בדצ"ף עד"ש באח"ב וקריעת ים סוף,
 שלא היה באפשר להציל ולהוציא את
 ישראל ממצרים זולת אלו הנסים, וכן
 בפורים מה שהפך העת אחשוורוש לא
 היה באפשר להציל את ישראל זולת זה,
 אבל בחנכה, הלא כלל מנח כל מצות
 עשה אם יש ביד אדם לעשותו מחיב הוא
 לעשות ואם אי אפשר לעשות פטור הוא
 מלעשות, כי 'אנס רחמנא פטריה', ואם
 חשב לעשות ונאנס הוא כאלו עשאו,
 כמאמר חז"ל (ברכות ו). 'חשב לעשות
 מצוה ונאנס כו"ל'. [ואם בן מה שעשה
 הבורא ברוך הוא נס במנוחה בנרות שלא
 היה להדליק אלא יום אחד והדליקו
 שמונה ימים, הוא חבה יתרה מהמקום

ברוך הוא לישראל, כי לא היה צריכין
 לזה, כיון שלא היה באפשר רק להדליק
 יום אחד ולא יותר פטורים, כמו שאמרנו
 ד'אנס רחמנא פטריה', ולא היה צריך
 הקדוש ברוך הוא לעשות נס מפרסם
 בשביל קיום המצוה, כי פטורים ממצוה
 היכא דאי אפשר למעבד, רק השם יתברך
 עשה נס כדי שיקימו עמו בני ישראל
 מצוה, שעלתה חבתן ואהבתן של קיום
 מצות בני ישראל, והמצות המה חיות
 לכל העולמות כלם, לכן עשה נס
 בשביל קיום המצוה אף על פי שאין
 צריכין ד'אנס רחמנא פטריה', ונס פנה
 לא היה בשום יום טוב, כמו שבארנו,
 דנס פורים ופסח היה בשביל הצלת
 נפשות שצריכין לנס, שאי אפשר להציל
 זולת הנס. ונמצא בחנכה הראה הקדוש
 ברוך הוא חבה יתרה לישראל במצותינו
 האף שהוא אוהב קיום מצות בני
 ישראל, מה שלא היה בשום זמן: